ROK X

WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Nº 22

ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WARSZAWA, DNIA 15 LISTOPADA 1935 R.

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE ZWIĄZKU

W dniu 7 listopada odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Związku, zwołane celem rozważenia zagadnień eksportu wyrobów przemysłu chemicznego.

Cel zwołania Zgromadzenia wyłożył w swem przemówieniu inauguracyjnem Prezes Związku, Inż. Feliks Wiślicki. Wobec coraz trudniejszego położenia eksportu polskiego zachodzi konieczność wzmożenia wysiłków, mających na celu podtrzymanie i rozwój wywozu w harmonijnej współpracy z czynnikami urzędowemi. Eksport jest nietylko koniecznością gospodarczą Polski, jest on także ważnym czynnikiem w rozwoju przemysłu polskiego, bowiem kontakt eksportowy z rynkami zagranicznemi stanowi swoistą klapę bezpieczeństwa na wypadek zwiększenia produkcji ponad zapotrzebowanie rynku wewnętrznego. Prezes Związku podkreślił, że Zarząd niemal od początku istnienia Związku roztaczał żywą opiekę nad zagadnieniami eksportowemi przemysłu chemicznego; nieustanny rozwój tego przemysłu i równoległy rozwój Związku pozwalają przypuszczać, że i eksport chemiczny stale ulegać będzie uszlachetnieniu i powiększeniu.

Na zakończenie mówca wskazał, że rozwój naszego przemysłu wywiera wpływ swój na ukształtowanie się bilansu handlowego nietylko przez wywóz lecz i przez eliminację przywozów, które stają się zbędnemi. Wreszcie Inż. Wiślicki zaapelował do czynników urzędowych o jaknajdalsze ułatwienia dla rozwoju produkcji przemysłowej polskiej m. innemi przez ułatwienia w zakresie przywozu surowców i środków produkcji.

Następnie zabrał głos Prezes Związku Banków Dr. Wacław Fajans. W świetnej i obszernie udokumentowanej prelekcji mówca postawił zagadnienie aktywizacji bilansu handlowego obok zagadnienia zrównoważenia budżetu na czele polskich zagadnień gospodarczych. Analiza bilansu płatniczego Polski, w roku ubiegłym mniej więcej zrównoważonego, wykazuje konieczność wypracowania czynnego salda obrotów towarowych w wysokości około 120 miljonów, co wobec rezultatów za 9 miesięcy roku bieżącego sięgających cyfry 60 miljonów, wymaga dalszego wzmożenia wysiłków eksportowych.

Skolei Dr. A. Marchwiński, w referacie p. t. „Eksport przemysłu chemicznego polskiego" zobrazował cyfry charakteryzujące rozwój tego eksportu. W roku 1928 udział eksportu wyrobów chemicznych w ogólnym wywozie polskim wyrażał się cyfrą 2,5%, udział ten wzrastał stale i od roku 1932 wynosi powyżej 5%, dając się wyprzedzić w zakresie wywozu przemysłowego tylko przez eksport węgla, wyrobów hutniczych i włókienniczych. Rezultaty osiągnięte za 9 miesięcy roku 1935 lepsze są o zgórą 2 miljony złotych od rezultatów zeszłorocznych w tym samym okresie. Rezultaty te pozwalają przypuszczać, że z końcem roku wartość eksportu chemicznego przewyższy 50 miljonów złotych a udział w eksporcie ogólnym przekroczy 6%. Referent zilustrował cyframi zmniejszenie przywozu chemikalij do Polski; bilans obrotu chemikaljami z zagranicą, niestety ciągle jeszcze ujemny, wykazuje jednak w r. 1934 w stosunku do roku 1928 pięciokrotne zmniejszenie pasywnego salda. Następnie referent, scharakteryzowawszy główne grupy produktów wywozowych, przedstawił technikę prac Związku w sprawach eksportowych, prosząc zgromadzonych o wskazówki i krytykę.

W obszernej dyskusji, która nastąpiła po zakończeniu referatów, zabrali głos pp. Prezes Dr. J. Landau wskazując niektóre proceduralne niedomagania akcji poparcia eksportu, Dyr. Inż. L. Szefer, obrazując trudności polityczno-handlowe piętrzące się przed wywozem chemicznym, Dyr. M. Piasecki mówiąc o eksporcie przemysłu barwnikarskiego, Dyr. Z. Porowski — o obciążeniach socjalnych produkcji eksportowej i wreszcie Inż. T. Zamoyski, który wskazał, że eksport produktów chemicznych wynosi: w Szwajcarji około 15% eksportu ogólnego, w Niemczech 13,5%, we Francji 9,3%, w Anglji 4,9%.

Walne Zgromadzenie uchwaliło rezolucję następującej treści:

„Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Związku Przemysłu Chemicznego zwołane w dn. 7 listopada 1935 r. celem rozważenia zagadnienia eksportu produktów chemicznych polskich stwierdza, że utrzymanie i wzmożenie wywozu polskiego stanowi nadal jeden z podstawowych czynników programu gospodarczego Polski, charakteryzującego się stabilizacją waluty i rzetelnym wypełnianiem zobowiązań, programu, którego realizacja z energją podjęta została przez Rząd obecny.

Walne Zgromadzenie uchwala:

1) Wyrazić podziękowanie za dotychczasową pomoc okazywaną eksportowi chemicznemu przez Rząd i czynniki urzędowe, w szczególności zaś podziękować za życzliwe zainteresowanie,

którego dowodem jest liczna obecność przedstawicieli Rządu na dzisiejszem Zgromadzeniu.

2) Prosić o opiekę nad powstawaniem i rozwojem nowych gałęzi wytwórczości chemicznej, które przez eliminację importu przyczyniają się narówni z eksportem do poprawy bilansu handlowego.

3) Prosić o dalszą pomoc w szczególności w zakresie badania rynków w sprawach traktatowych i celnych, oraz w zakresie ułatwień przewozowych.

Walne Zgromadzenie wzywa wszystkie przedsiębiortswa chemiczne do wzmożenia wysiłków, mających na celu zwiększenie wywozu produktów chemicznych, w szczególności zaś zwraca uwagę na konieczność:

1) rozszerzenia zbytu produktów już obecnie wywożonych przez dotarcie na nowe rynki,

2) powiększenia listy wywożonych produktów przez przedsiębiorstwa eksportujące,

3) rozpoczęcia eksportu przez przedsiębiorstwa, zwłaszcza mniejsze, które dotychczas nie podjęły jeszcze wywozu swych produktów.

Walne Zgromadzenie stwierdza wreszcie z naciskiem, że eksport w dobie obecnej nie może być oceniany wyłącznie pod kątem kalkulacji kupieckiej, gdyż stanowi swoistą służbę w interesie publicznym, że zatem żadne, nawet najdrobniejsze i pozornie nieprawdopodobne możliwości eksportowe, nie powinny być lekceważone, winny zaś być jaknajsumienniej zbadane i rozważane, przy pomocy odpowiedniego aparatu publicznego i pomocy Związku."

W drugiej części Walnego Zgromadzenia Dyrektor Związku, przedstawił sprawę fundacji stypendjalnej organizowanej przez Związek.

Obradom Zgromadzenia przysłuchiwali się pp. Nacz S. Konopski, Nacz. J. Dembowski, Dr. L. Barabasz, Radca S. Frankowski, Dr. Z. Lehoczky z Departamentu Przemysłowego Ministerstwa Przemysłu i Handlu, Nacz. W. Wolski z Instytutu Eksportowego. Ppułk. R. Orzechowski z M. S. Wojsk, Nacz. W. Danielewicz z Min. Skarbu, Dyrektor Izby Przemysłowo Handlowej w Warszawie p. J. Jakubowski, Dyrektor Centralnego Związku Przemysłu Polskiego p. J. Łempicki i inni goście.

40-LECIE DZIAŁALNOŚCI ZAWODOWEJ

Z inicjatywy zespołu pracowników Tomaszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu, dnia 10 listopada r. b. odbyła się w zamkniętem gronie współpracowników Tomaszowskiej Fabryki uroczystość uczczenia 40-letniej działalności przemysłowej p. Inż. Feliksa Wiślickiego. Jubilatowi wręczono piękny adres oraz dar jubileuszowy.

Z naszej strony składamy Panu Prezesowi Wiślickiemu życzenia długoletniej dalszej owocnej pracy ku rozwojowi przemysłu chemicznego.

INFORMACJE EKSPORTOWE

Kolumbja. Państwowy Instytut Eksportowy zwraca uwagę na to, że w Kolumbji istnieją bardzo surowe ograniczenia dewizowe nie dozwalające na wypłatę zagranicę należności za importowane do Kolumbji towary bez zezwolenia Komisji Dewizowej. Według oświadczenia rządu kolumbijskiego, dewizy na pokrycie importu towarów polskich będą przydzielane bez trudności o ile import dokonywany będzie bezpośrednio przez firmy polskie.

Dla uniknięcia zatem trudności winni eksporterzy polscy dołączać do eksportowanych towarów do Kolumbji świadectwo pochodzenia, które winno być sporządzone w języku hiszpańskim w 5 egzemplarzach i być potwierdzone przez Konsulat Kolumbijski w Warszawie.

Palestyna. Zwolnienie od cła kleju pochodzenia zwierzęcego, kazeiny i kaolinu do wyrobu papieru, zwolnienie od cła siarczanu sodu do wyrobu szkła i pokostu litograficznego z oleju lnianego.

Syrja. W związku z uprawomocnieniem się wystąpienia Niemiec z Ligi Narodów, cła na towary niemieckie przywożone do Syrji uległy znacznemu podwyższeniu, stwarzając temsamem dogodne warunki dla wywozu polskiego. Z zakresu produktów interesujących przemysł chemiczny w r. 1934 przywieziono z Niemiec do Syrji:

Barwników 109 tonn wartości 1.850.000 franków francuskich.

Produktów farmaceutycznych 8 tonn wartości 1.000.000 franków francuskich.

Przędzy z jedwabiu sztucznego 64 tonn wartości 600.000 franków francuskich.

Lekarstw gotowych 40 tonn wartości 600.000 franków francuskich.

Przy współdziałaniu Poselstwa Rzplitej przystąpiono do organizacji Argentyńsko-Polskiej Izby Handlowej w Buenos-Aires. Należy przypuszczać, że Izba ta będzie mogła oddać znaczne usługi eksportowi polskiemu do Ameryki Południowej, pożądane jest zatem aby przedsiębiorstwa chemiczne zainteresowane tym wynikiem przystępowały w charakterze członków. Składka roczna wynosi zł. 120, wpisowe zł. 150.

W Harbinie (Mandżuko) powstał z inicjatywy Polskiej Izby Handlowej (Harbin 5 Gluhaya str) Bank Polsko-Azjatycki, którego celem będzie ożywienie stosunków handlowych pomiędzy Polską a Azją Wschodnią.

W Hadze powstało Towarzystwo Finansowe Nederland-Polen S. A. o kapitale zakładowym 250.000 flh. W skład władz Towarzystwa wchodzą wybitni przedstawiciele życia gospodarczego Holandji, m. innemi przedstawiciele Rotterdamsche Bankvereeniging. Na czele dyrekcji stoi p. T. Saryusz Bielski, długoletni przedstawiciel firm polskich i korespondent P. I. E. w Holandji. Adres firmy brzmi Javastraat 36 Haga.

Przypominamy, że Izba Przemysłowo Handlowa w Warszawie (Wydział ogólnoekonomiczny) prosi nadal o sygnalizowanie wszelkich trudności z zakresu obrotów płatniczych i towarowych z Gdańskiem.

KRONIKA

Dnia 26 października r. b. Związek Fabrykantów w Poznaniu obchodził 25-letni jubileusz istnienia. W tej uroczystości brał udział Dyrektor Związku Przemysłu Chemicznego, reprezentując ponadto Centralny Związek Przemysłu Polskiego.

Z okazji jubileuszu — Związek Fabrykantów wydał księgę pamiątkową, obrazującą poczynania organizacji, od samych początków działalności. Niewątpliwie — najciekawsze są karty poświęcone wysiłkom Związku w latach 1910—1918, w kierunku przeciwstawiania się polityce germanizacyjnej.

Związek Fabrykantów rozwija i obecnie nadzwyczaj pożyteczną działalność. Jedyna uwaga, jaka się nasunęła, to stwierdzenie zbyt szczupłej współpracy z centralnemi organizacjami gospodarczemi w Warszawie.

Związek Fabrykantów w Poznaniu, zaraz następnego dnia po jubileuszu, poniósł dotkliwą stratę wskutek śmierci swego wieloletniego Prezesa Seweryna Samulskiego, nader zasłużonego działacza przemysłowego.

Związek Chemików Polskich (Warszawa, Krak. Przedm. 56) prosi nas o podanie do wiadomości, że przystąpił do zaktualizowania spisu chemików polskich i w tym celu prosi o nadsyłanie danych ewidencyjnych wg. następującego schematu: imię i nazwisko, tytuł naukowy, zajmowane stanowisko i nazwa instytucji zatrudniającej, szczegółowy adres, rok urodzenia, ukończony wyższy zakład naukowy — wydział i rok, przynależność do organizacyj zawodowych i społecznych, specjalność.

Przy przywozie towarów wymienionych w wykazie Nr. 2 załączonym do Rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 29 października 1935 r. (Dz. U. Nr. 79 poz. 249) urzędy celne stosują cło zniżone bądź zwalniają od cła na podstawie zaświadczenia Izby Przemysłowo-Handlowej, właściwej terytorjalnie dla danego zakładu przemysłowego.

W razie jednak przywozu towarów z Niemiec, Włoch, Węgier, Jugosławji, Bułgarji i Rumunji — Izby Przemysłowo-Handlowe mogą wydawać zaświadczenia upoważniające do stosowania zniżek celnych i zwolnień od cła tylko wówczas, jeśli firma przemysłowa, ubiegająca się o zniżkę cła przedstawi zawiadomienie Polskiego Towarzystwa Handlu Kompensacyjnego, że strona przekazuje należność za sprowadzony towar w drodze rozrachunku clearingowego za pośrednictwem tego Towarzystwa.

Izby mogą wydawać zaświadczenia bez wspomnianego wyżej zawiadomienia tylko za zgodą Ministerstwa Przemysłu i Handlu.

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W Dz. Ust. Nr. 78 z dn. 26 października r. b. ogłoszone zostało pod poz. 484 Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej z dn. 3 października 1935 o robotach wzbronionych młodocianym i kobietom.

Rozporządzenie to zastępuje obowiązujące dotychczas przepisy z roku 1925.

W Dz. Ust. Nr. 79 z dn. 31 października r. b. ogłoszone zostało pod poz. 491 Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 29 października 1935 w sprawie zakazu przywozu niektórych towarów.

Rozporządzenie to przedłuża do dn. 30 kwietnia 1936 zakaz przywozu towarów, objętych drugim załącznikiem do zasadniczego Rozporządzenia Rady Ministrów z października r. ub. w sprawie zakazów przywozu.

W Dz. Ust. Nr. 79 z dn. 31 października r. b. ogłoszone zostało pod poz. 492 Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 29 października 1935 o zniżkach celnych.

W Rozporządzeniu tem wprowadzono następujące nowe zniżki celne, bezpośrednio interesujące przemysł chemiczny:

Tran mętny do rafinowania z poz. 216 p. 2 opłaca — za zezwoleniem Min. Skarbu — 30% cła autonomicznego;

Olej talowy do wyrobu insektycydów z poz. 101 opłaca — za zaświadczeniem Izby Przemysłowo-Handlowej — 10% cła autonomicznego,

Tlenek glinu do wyrobu korundu żółtego z poz. 310 p. 1 opłaca — za zaświadczeniem Izby Przemysłowo-Handlowej — 15% cła autonomicznego.

Alkohole: oleinowy, cetylowy i stearynowy do celów przemysłowych opłacają — za zaświadczeniem Izby Przemysłowo-Handlowej — 30% cła autonomicznego.

Z innych zmian, które wprowadzono w porównaniu ze stanem dotychczasowym, na uwagę zasługują następujące:

Przeniesiono z listy automatycznych zniżek celnych na listę zniżek, uzależnionych od zezwolenia Min. Skarbu: betanaftyloaminę z poz. 397 p. 8, fenyloalfanaftyloaminę i toliloalfanaftyloaminę z poz. 397 p. 8, kwasy dwuaminostylbenodwusulfonowe z poz. 397 p. 9.

Rozszerzono zniżkę celną na płynne estry kwasu malonowego i jego pochodnych do produkcji wszelkich preparatów farmaceutycznych.

Rozszerzono zniżkę celną, dotyczącą papierów czerwono-czarnych dla przemysłu fotochemicznego, również na papiery zielono-czarne.

W „Monitorze Polskim" Nr. 250 z dn. 30 października r. b. ogłoszono pod poz. 298 okólnik taryfikacyjny, wyjaśniający że sole kwasu fluorokrzemowego należy clić wg. taryfikacji katjonów.

ECHA

* Członkowie Zarządu Związku Przemysłu Chemicznego, pragnąc upamiętnić wieloletnią prezesurę Związku, sprawowaną przez p. Dr. Józefa Landaua, ofiarowali Mu piękny album pamiątkowy z fotografjami i odpowiednią dedykacją. Uroczystość wręczenia albumu odbyła się dn. 31 października r. b. w gronie członków Zarządu, podejmowanych z tej okazji przez pp. Wiślickich i dała sposobność do wygłoszenia przemówień, podnoszących zasługi Dr. J. Landaua, jako Prezesa Związku.

CENY NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW CHEMICZNYCH W/G NOTOWAŃ FIRMY EDWARD GRONIOWSKI W WARSZAWIE, Srebrna 16.

Artykuł	Cena w zł. za 1 kg.
Ałun chromowy	0.80
Ałun krystaliczny	0.40
Antychlor krystaliczny	0.44
Biel cynkowa	0.85
Biel ołowiana	1.50
Boraks krystal.	1.05
Cerezyna biała II gat.	1.70
Cerezyna żółta	1.50
Chlorek magnezu	0.28
Chlorek baru	0.72
Chlorek wapna	0.42
Chlorek wapnia	0.28
Dwuchromian potasu	2.10
Dwuchromian sodu	1.70
Degras orygin. Stadlera	1.60
Dekstryna biała	0.50
* Esencja octowa 80%	3.15
Emetyk	7.50
* Formalina 40%	2.00
Fosforan sodowy 3[1] zasadowy	1.60
Fenol krystal.	3.10
Fluorek sodu	2.—
Glukoza nieskażona	0.55
Kaolina	0.15
Kreda zwykła szlamowana	0.10
Kalafonja amerykańska „Hercules" N. jasna	0.86
* Kwas octowy 30% techn.	1.—
Kwas mrówkowy	2.40
Kwas mlekowy 50%	1.50
Kwas mlekowy 80%	2.80
* Kwas fosforowy chem. czysty	4.—
* Kwas fosforowy techniczny	3.10
Kremotartar	2.40
Kwas cytrynowy	5.00
* Kwas solny techn.	0.16
Kwas winowy kryst.	5.35
Litopon 30%	0.72
Minja ołowiana prawie chem. czysta	1.25
Minja żelazna	0.40
Nadboran sodowy	4.20
Nadmanganian potasu	4.00
Naftalin	0.65
Nigrozyna wodna	7.—
Nigrozyna tłuszczowa	12.—
Olej rycynowy	1.80
Olej kostny	4.40
Olej turecki 50%	0.90
Olej turecki 80%	1.50
Oropon (bejca dla skór)	2.—
Octan sodu	1.15
Ozokeryt czarny	2.50
Ozokeryt bielony	4.75
Parafina w taflach	1.15
Perhydrol 30%	3.40
Siarka	0.32
Siarczan glinu	0.22
Siarczan żelaza	0.20
Sól szczawikowa	1.65
Sól glauberska kryst.	0.10
Sól gorzka	0.18
Sadze angielskie	1.70
Tłuszcz z wełny	1.30
Tłuszcz z wełny ciemny	1.—

Ceny powyższe są cenami hurtowemi i rozumieją się za 1 kg loco skład Warszawa wraz z opakowaniem; ceny za produkty oznaczone gwiazdką, rozumieją się bez opakowania.

Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego" bezpłatnie.

Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 1, telefon 510-14.

Wydawca: w imieniu Związku Przem. Chemicznego Rzplitej Polskiej — Dyrektor Związku Inż. EDMUND TREPKA

Redaktor: Inż. TADEUSZ ZAMOYSKI Druk L. Bogusławskiego i S-ki, Świętokrzyska 11.